

Topal Eskici (Orhan Kemal'in "Eskici ve Oğulları" adlı Romanı) Duygusal

Karakter Yeni şeylere adapte olma konusunda başarılı olan Eskici Topal, azimli ve mücadeleci biridir. Oğlu Ali'ye ayrı bir düşkünlüğü bulunan Eskici, tahta bacağı ile total bir şekilde makine dikişi ile ayakkabı tamiri yapar. Dinine düşkün fakat Allah'ın kendini duymadığı gerekçesi ile de isyankâr ve öfkeli. Bir anda parlayan ihtiyarın öfkesi hızlı geçse de gururlu bir yapıya sahip olduğu için otoritesini koruma amaçlı geri adım atmaz. Ailesinin bakımında zor günler yaşayan aile çoğu kez mahalleli tarafından desteklenir. Eskici çocukları ve borçları için dükkânını satmaktan da çekinmez.

Aktiviteler Topal Eskici beş vakit namazlarını kılar, oruçlarını tutar. Topalın ve eşinin dinî bilgileri, atalarından dinlediklerine dayanan, yarı efsanevi yarı kitaba dayalı bilgilerden oluşur. Bunun yanı sıra Topal, çok üzüldüğünde veya çok sevindiğinde rakı içer, rakı sofrasında da sohbet eder, sonrasında eğer sinirlendi ise sıklıkla küfür eder.

ÖRNEK ANILAR

Mücadeleci Topal olmasına, yaşına ve yaşadığı olumsuzluklara rağmen yaşam karşısında ayakta durabilme ve yeniden başlayabilme özellikleri ile dikkat çeken Eskici mücadeleci bir ruha sahiptir. Oğulları için yeri gelince dükkânını dahi satacak olan yaşlı adamın geçim azmi tükenmez. Kundura dükkânından dokuz boğaz beslemekte zorlanan adam büyük oğlunun pamuk toplama işçiliği teklifine olumlu yaklaşır: "Üçer liradan yirmi bir lira girecekti iki eve. Köy yerinde kurtulacakları masrafları da kazanca eklediler mi? Ortalama günde otuz liraya yakın para kazanabileceklerdi. Sırtından kocaman bir dağ devrilmişçesine ferahladı, sanki bir duvar yıkıldı, duvarın ardındaki güneş sıkıntılarını aydınlattı."

İsyankar Allah'ın kendine verdiği zor kader için kendini ve dini sorgulama gereği hisseden Topal Eskici yaşadığı aciz durumlar için isyana düşer. Kendini yaratanın özellikle kendisini aciz görmek istediğine inanır, yaşadığı tüm olumsuzlukların sebebinin Allah'a bağlar. Zira hem kendisi hem de karısı ibadetlerini tam olarak yerine getirir: "Öfkesi gittikçe artar. Yaşadığı bütün olumsuzlukları hatırlar. Yeniden isyana başlar. Hitap ettiği varlık bütün kudretine iman ettiği Allah değil de âdetâ kendisine zulmeden bir kuldür. "...avradım, çocuklarımla iyi kötü bir düzen tutturmuştum. Sıçtın içine. Derken şehire göç ettik, oğlanın aklına kütlü toplamayı taktın, beni peşlerine düşürdün. O sıtma, o dizanteri, iflahımı kestir. Kendimi toplayıncaya kadar aknan kararı seçtim oğlum. Şimdi yavrularım, torunlarım... Kim bilir ne âlemdeler? Ne diye ayırdın onları benden, beni onlardan? (...) Ulan Allah, ulan Kibriya... düş yakamdan, düş oğlum, düş elhazer! (...) ooof, of!"

Küfürbaz Genel olarak sert ve aksi bir karaktere sahip olan Eskici, oğullarına ve çevresine karşı ağızını bozmaktan çekinmez. İster ev içerisinde ister mahalleden alaya alındığında veya istemediği bir durumla karşılaştığında küfürle karşılık verir: "Topal eskicinin etli ablak yüzü kıpkırmızı kesildi. Açtı ağızını, yumdu gözünü. Bahri Paşa'nın da, onu Adana'ya vali yapan Sultan Hamid'in de, Sultan Hamid'in Al-i Osman'ının da, Allah'ından, kitabından başlayıp, küncüden ufağına, küncüden ufağından İsa'sı, Musa'sı, evliya enbiya, Azrail, Cebrail, Mikail, İsrail'ine kadar sökülmedik yerlerini bırakmadı. Bu Bahri pasa meselesini su yeni yetme o...u çocuklarının diline düşüren hep o oğlan Cemil'in asker kaçağı, vatan haini babası İbo İbrahim'di."

Öfkeli Çok çabuk öfkelenen Topal, ahlaki değerlere önem veren biri olarak yaşadığı maddi sıkıntılar karşısında sakin ve uysal kalamaz bunun yerine öfkelerini çevresinden çıkartır. Oğullarına kızan adam özellikle büyük oğluna karşı daha fazla öfkeli: "- Var, yok. Bundan böyle adlarını anmayacaksınız. Elçi, melçi de umurumda değil. Yarından tezi yok, git köye, bul bir araba, yüklenip gidelim. Ne bu be? Kurulu dükkânımı tezgâhımı ne diye bozdum? Onlar için değil mi? Aldık alımımızı."

Oğluna Düşkün Küçük oğlu Ali'ye karşı özel bir eğilimi olan Eskici Topal, oğlunun evi terk etmesini, kütlü toplamaya gidip hastalanmalarının ve geçim sıkıntısına düşmelerinin tek sebebi olarak büyük oğlunu görür. Eskiciye göre kızı da önemsiz biridir fakat küçük oğlu Ali'nin yeri çok başkadır: "Ali'mi bulmazsan gelme, gelmeyin, hiçbirinizin lüzumusu yok, gözüme görünmeyin. Dünya bir yana Ali'm bir yana! Kadın, sabahın pencereden vuran çiy ışığında sahici bir dev gibi oturan kocasına baktı. Ağlıyor, gözlerinden boncuk boncuk yaş dökülüyordu. Dayanamadı. Ali'sini ne biçim sevdiğini bildirdi. Gene de söylenerek kalktı, çiviye asılı siyah eski mantosunu aldı."

Gururlu Yaptığı hatalarından ardından pişman olan Eskici Topal, oğlunu tokatladığı için de çok pişman olur lakin içten yaşadığı duygusallığı açığa çıkartmayı gururuna yediremez: "Yol boyunca da böyle olmuştu. Akılları fikirleri oğullarıyla torunlarında, ama bunu birbirlerine hissettirmekten bile çekmişlerdi. Bu içten olmayan duyulan hala da sürüp gidiyordu. Hele Topal! Büyük oğluna insafsızca attığı müthiş yumruğun haksızlığı içinde, kahroluyordu ama açıklayamıyordu bunu."

Duygusal Zengin bir yaşamdan düştüğü durumu sürekli sorgulayan Eskici, hatıralarını önemseyen duygusal bir yapıya sahiptir. Oğullarını geçim için kavga edip tarlada bıraktıktan sonra her gün üzölen yaşlı adam hasta çocukları ölüm döşeginde eve gelince gözyaşlarını tutamaz: “- Allah’ım, Allah’ım yapma, bunu yapma. Evladımın ardına bırakma beni! Hiçkırıklar içinde oğlunun üstüne yeniden kapandı. Omuzları sarsıla sarsıla ağlarken, yalnız Berber Bahri, yalnız iki komşu kadın değil, odanın dört duvarı, tavan, döşeme, bacağı kırık iskemle su bu da ağlıyordu sanki.”